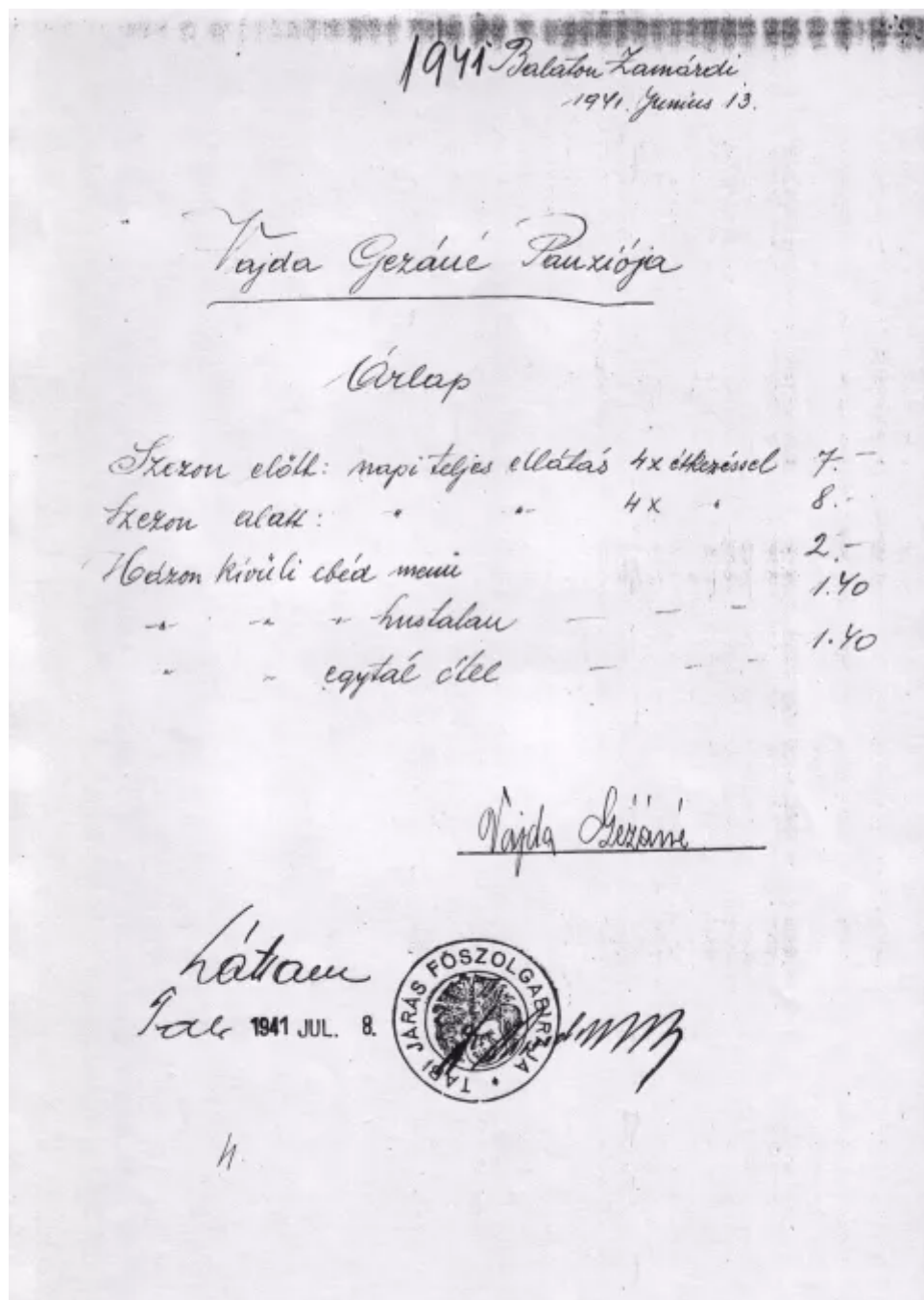

Vajda Gézáné Panziójának Árlistája

Ez egy árjegyzék apám testvérének, a Géza feleségének a panziójából. [Ezt a dokumentumot az interjúkészítő találta Balatonkamárdin, egy helyi falukutató iratgyűjteményében. A kutatásban a helyi Turinform iroda működött közre.] A nagybátyám Weisz Gézáról Vajda Gézára magyarosította nevét, mikor megnősült. A feleségét Szerdahelyi Ilonának hívták. A Szerdahelyi családból származott. Többen voltak testvérek. Az egyik bátyja, Szerdahelyi Aladár dugógyáros volt. Ők gyártották a dugókat a borosüvegekhez. Nagyon jó módú ember volt. A nagybátyám könyvelő volt. Itt, Budapesten a Visegrádi utcában laktak, és úgy egészítette ki nagynéném a férje fizetését, mert akkor nem tudtak volna megélni tisztviselői fizetésből, hogy kosztos diákokat tartottak. Olyan lakásuk volt, hogy volt egy kisháló, és abban vidéki diákok laktak, akik itt tanultak Pesten. Nem az volt a fő szempont, de mégis főként vidéki zsidó gyerekek voltak, ritkán volt nem zsidó is. Ez így egyrészt olcsóbb is volt és megnyugtatóbb is a szülőknek, hogy megbízható embereknél vannak. A

család vállalta a felügyeletet, például a nagybátyám vállalta, hogy tanul a gyerekekkel, hogy jó eredményük legyen. És nem volt szabad tíz után hazamenni, és kosztot is ők adtak, nemcsak lakást. A nagynéném főzött rájuk, ezért a szülők részben fizettek, részben pedig tojást meg állatot, csirkét meg ilyesmit küldtek. A nagybátyám ugyan elég korán meghalt, de volt Balatonzamárdiban egy telkük, és ott nyaraltatott a nagynéném gyerekeket, nemcsak saját gyerekeket, hanem idegeneket is. A rokongyerekek is fizettek neki. Mi is ott nyaraltunk minden nyáron. Mi, a család gyerekei velük együtt egy nyaralóházban laktunk, ami a nagynénémé volt, de csak a szűk család lakott ott. Volt ott egy szoba, konyha, és a spejz szobának volt megcsinálva. Angol vécé is volt beépítve. Ez a nyaralás sokáig, egészen a háború kezdetéig tartott. A gyereknyaraltatással indult az egész, akkor még a 'kisházban', aztán jött az az ötlet, hogy egy száletliben ebédeltet, majd 1935 körül a nagynéném úgy döntött, hogy épít egy panziót, és felnőtteket is fog nyaraltatni. Ezért a meglévő épületet bővítette, tehát hozzáépített még egy épületet. Vajda Gézáné Panziója, később így nevezték. Ez fából volt, és kiadta nyaralóknak, meg ott nyaraltatta később pénzért a gyerekeket is. Akkor nagy divat volt, hogy a pólyás kisgyerekekkel az asszonyok elmentek nyaralni két-három hétre, és a férjek az úgynevezett bikavonattal jöttek le szombat délután. A vasárnapot ott töltötték, és a nagynéném főzött. Ez egy száletli volt, aminek csak oldala volt, teteje nem, és ha esett az eső, akkor ponyvát húztak rá, hogy ne ázzanak meg. Itt ebédelték a kismamák a gyerekekkel hétközben, szombat-vasárnap pedig az egész család. A nagynéném féladagot is adott, a kisgyerekeknek. Ebéd után, emlékszem, a hóna alá fogta a tálat, amiben gyümölcs vagy sütemény volt, és kivitte az udvarra, és ingyen szétosztotta. Néha kaptak a falubeliek is. Helybéli gyerekek ritkán voltak ott, de azért akadt az is. Vegyes társaság volt, nem csak zsidó családok nyaraltak és étkeztek így. Ezek az emberek mind olyan módon voltak, hogy elbírták fizetni a lakást és a kosztot. Az 1930-as évek második felétől egészen a háború kezdetéig működött a panzió. [Erre a panzióra még a mai napig emlékeznek a Balatonzamárdin élő idős emberek. -- A szerk.]